

Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva ulica 20, 25
1000 Ljubljana

gp.gs@gov.si

Naš znak: 0049-0004/2020-1

Datum: 15.4.2020

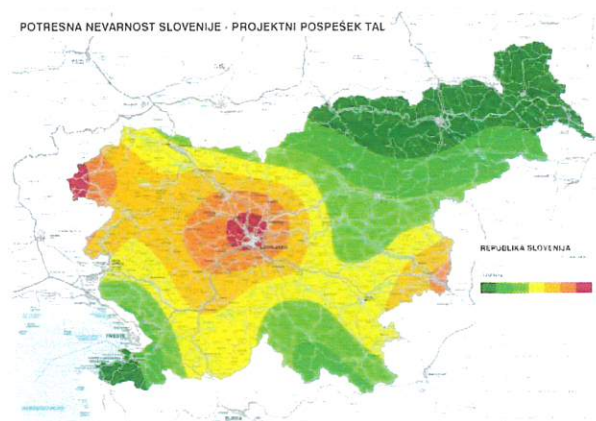
Zadeva: Poziv vladi, da zagotovi financiranje potresne ojačitve stavbnega fonda iz kohezijskih sredstev

Spoštovani,

ob nedavnem potresu v Zagrebu se marsikdo sprašuje, kako potresno odporno je naše grajeno okolje in kako bi tak potres prestali naši gradbeni objekti, predvsem stavbe, saj so te najbolj potresno izpostavljene, njihova porušitev pa je direktno povezana tudi z izgubo človeških življenj. Enoznačnega odgovora ni, saj je vsak gradbeni objekt edinstven.

Četudi so nekateri med seboj na videz podobni ali so celo grajeni po istih tipskih načrtih, ima vsak svojo zgodovino izvedbe, uporabe, vzdrževanja, rekonstrukcij, morda celo škodljivih nestrokovnih posegov v konstrukcijo, vsak stoji na drugačnem terenu in je podvržen drugačnim okoljskim vplivom. V splošnem pa velja močna korelacija med potresno odpornostjo in časom izgradnje posameznega objekta. V tem pogledu so potresno najbolj ogroženi stari, dotrajani, slabo vzdrževani objekti in tisti, zgrajeni v obdobju od konca druge svetovne vojne in letom 1964, ko smo v Jugoslaviji dobili prve, sicer primitivne predpise za potresno odporno gradnjo. Z vidika današnje stopnje razvoja protipotresne gradnje in dojemanja potresne varnosti vemo, da ti predpisi še zdaleč niso zagotavljali ustreznega nivoja varnosti. Velik napredek v zagotavljanju varnosti so pomenili predpisi, ki so začeli veljati leta 1981, še toliko bolj pa sodobni standardi Evrokod, ki so obvezni za uporabo od leta 2008.

Za celotno ozemlje Slovenije velja, da je potresno aktivno, torej, da lahko potres pričakujemo povsod. Seveda niso vsi predeli enako izpostavljeni. V že omenjenem predpisu, ki velja za dimenzioniranje konstrukcij, je iz karte potresne nevarnosti, ki upošteva katalog potresov v Sloveniji in njeni okolici od leta 567 ter potresno dejavne prelome in narive razvidno, da se največje obremenitve pričakujejo pri objektih, ki ležijo v pasu, ki poteka čez osrednjo Slovenijo od severozahoda proti jugovzhodu. V tem pasu so najbolj ogroženi Bovško območje z Breginjskim kotom, širša okolica Ljubljane in območje Brežic. Potresno najmanj ogrožena sta severovzhod države med Dravogradom, Mariborom, Prekmurjem ter slovenski del Istre na jugozahodu.

Vir: ARSO, potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal – povratna doba 475 let

Glede na pričakovani potres s povratno dobo 475 let sodi po grobih ocenah v kategorijo nevarnosti porušitve okoli 2.500 objektov, v katerih živi približno petdeset tisoč prebivalcev. V kritično kategorijo sodi še 49 poslovnih objektov, 26 šol oziroma vrtcev, 31 objektov javne uprave in 22 objektov, v katerih je kulturna dediščina. V teh številkah niso zajeti objekti, ki ne bodo porušeni neposredno med potresom, bodo pa bolj oziroma manj poškodovani in jih bo treba sanirati, nekatere od njih zaradi prevelikih poškodb tudi naknadno porušiti.

V Sloveniji z donacijami Eko sklada že več let poteka energetska sanacija objektov, pri kateri se z namenom zmanjšanja porabe energije zamenjuje stavbno pohištvo (okna, vrata) in s toplotno izolacijo oblačijo fasade večstanovanjskih objektov. Večina objektov, pri katerih je bila izvedena energetska sanacija, je starejših in s tem tudi potresno ogroženih. Res je, da z energetske sanacije objektov prihranimo nekaj energije, se celo počutimo bolj trajnostni, vendar s tem, ko energetske saniranih objektov ne utrdimo tudi potresno, tvegamo ob nastopu potresa veliko materialno škodo in izgubo velikega števila človeških življenj.

Zato bi bilo smiselno, da bi se državljani in država odločili, da namenimo določena sredstva za potresno ojačitev starejših, neodpornih oziroma neustrezno grajenih objektov tako, da bomo v primeru potresa, kot ga v Sloveniji pričakujemo, zmanjšali število žrtev in materialno škodo.

Na vas naslavljamo tako pobudo, da bi se sredstva za potresno ojačitev stavb zagotovila iz kohezijskih sredstev naslednjega cikla. Sredstva bi bila lahko namenjena sofinanciranju ali subvencioniranju potrebne projektne dokumentacije in izvedbi ojačitvenih ukrepov. Znotraj projekta bi se lahko ustanovila posebna projektna pisarna, za te namene pa bi bilo verjetno tudi smiselno nekoliko poenostaviti pridobivanje potrebnih soglasij in dovoljenj, kakor je bilo to v primeru zadnjega "velikonočnega" potresa v Posočju.

Lepo vas pozdravljamo,

Predsednik matične sekcije gradbenih inženirjev
Andrej Pogačnik, univ.dipl.inž.grad., l.r.

Predsednik Inženirske zbornice Slovenije
mag. Črtomir Remec, univ.dipl.inž.grad.

